

A Duna-völgy rendezése.

Írta: Dr. Lukács György v. b. t. l. nyug. miniszter.

A világháború győztesei darabokra törték a Nyugat-Európába és a balkán között elterülő ki-egyensúlyozó nagyhatalmat, a dunamenti egységes, nagy gazdasági területet, az Osztrák-Magyar Monarchiát. S íme, a darabokra szaggatott Dunavidék Európa legbetegebb részévé lett, amely már-már a gazdasági összeomlás örvényébe jutott s, ha az utolsó órában meg nem mentik, magával rántja Európát a pusztulásba. A mentés még nem késő, de mondhatatlanul sürgős, nehogy előálljon az a helyzet, amelyben már nem lesz mit tenni.

A Duna völgyének gazdasági rendezése, nevezetesen, a dunamenti államoknak a preferenciális vámrendszer alapján bizonyos gazdasági szövetségbe vonása, mint sürgősen megoldandó kérdés, szerte a világon, intenzív módon foglalkoztatja az elméket. Az idevágó tervek közül még mindég a Tardieu féle elgondolás van előtérbe, amely az öt dunamenti államnak, — Magyarországnak, Auszriának, Csehszlovákiának, Romániának és Jugoszláviának — preferenciális vámszövetséget javasolja megoldási mód gyanánt. Ennek a tervnek vannak előnyei, azonban sem ez sem más megoldás nem jelentheti azt, hogy a gazdaságilag szövetkező dunai államok olyan termelési és fogyasztási autarchiát alakíthatnának, amely e preferenciális vámterület egész termelésének, a vámterületen belül való elhelyezését biztosíthatná és egyéb gazdasági területekkel való együttműködést nélkülözhetővé lenne. Nevezetesen nem nélkülözheti a preferenciális vámrendszerbe fog-

lalt dunai államok termelése a német, az olasz és a svájci bizonyos tekintetekben a lengyel fogyasztóterületeket.

Egyébként pedig a Tardieu tervnek minden dicséretessége mellett van egy nagy hátránya. Kinosan tartózkodik az u. n. politikai kérdéseknek a megoldás keretébe való bevonásától. Ezalatt azt kell érteni, hogy a Duna völgyének gazdasági rendezésével kapcsolatban területi revízióról nem lehet szó.

Nos, ez nagyon súlyos kikötés, mert pusztán gazdasági megoldásokkal igazi eredményt nem lehet elérni mindaddig, amíg a lelkek megnyugvása is be nem következik. A lelkek megnyugvása pedig lehetetlen mindaddig, amíg a békeszerződéseknek legalább durvább igazságtalanságai orvosolva nincsennek. Különbben is indokolatlan dolog a revíziótól való abszolút elzárkózást hirdetni, mert a gazdasági rendezés sem egyéb, mint a békeszerződések revíziója. Hiszen a tervbe vett gazdasági rendezés nyílt beismerése annak, hogy a Duna völgyének, a nemzeti elvnek és a népek önrendelkezési jogának féltetelével, önző hatalmi szempontok alapján történt erőszakos szétszaggatása végzetes tévedés volt, amely következményeiben bosszulja meg magát. Ennek a végzetes tévedésnek látszólagos jóvátétele, azáltal, hogy a szétszaggatott területek bizonyos gazdasági együttműködésre szövetkeznek, nehogy katasztrófa következzen be, pillanatnyilag könnyíthet, de gyökeresen nem javíthat a helyzeten, mert a megcsonkított

Hová induljon „filléres gyors” Salgótarjánból? Válasszon Salgótarján közönsége!

A tavaszi nagysikerű Budapestre rendezett és onnan idejött filléres gyorsok folytatásaként mindgyakrabban hangzik fel az óhaj, hogy újabb vonatot kérjünk. A helybeli állomásfőnökség és más illetékes körök részéről meg is van az akarat, hogy egy újabb filléres gyors kérését a Máv igazgatóságánál kezdeményezzék és szorgalmazzák, de az a baj, hogy maga a város közönsége sem egyöntetű abban a kérdésben, hogy hová kérjük, hová indítsuk a filléres gyorsot. Vannak, akik csak Budapestet tartják tömegvonzó erőnek, mások előtt ismét Miskolc—Lilafüred tűnik fel kecsegtetőnek, egyesek a halászlét Szegeden szeretnék megkóstolni, de nem kevés azoknak a száma sem,

akik a Balaton őszi szépségeiben szeretnének gyönyörködni.

Szerkesztőségünk a jövő hét elején a tárgyalás összehívó értekezlet elé a város többségének óhaját akarja terjeszteni s ezért megszavaztatjuk olvasóinkat. **Felkérünk minden olvasónkat, hogy névaláírással adjon be szerkesztőségünkbe szavazólapot kedden, szeptember 6-án reggel 9 óráig, amelyen írja fel, hogy hová szeretné indíttatni Salgótarjánból a kérendő filléres gyorsot.**

Eredményt jövő számunkban jelentjük.

országoknak gazdasági erőforrásait nem adja vissza, s így azok, gazdaságilag tovább is életképtelenek maradnak, és mert az idegen uralmak alá kényszerített nemzeti kisebbségek elnyomtatása és szenvedése tovább tart. A lelkek békéje tehát, amely élkül a gazdasági rendezettség sem következhetik be soha sem, csak akkor állhat helyre, ha a békeszerződések egyoldalú, erőszakos és igazságtalan területi rendelkezései hatálytalaníttatnak. elsősorban jóvátétel a XX. század legnagyobb bűne, Magyarország mértéktelen megcsonkítása.

A jóvátétel módja pedig az, hogy a trianoni határ mentén elvonuló tisztamagyar elszakított területek a nemzeti elv alapján, minden további lépés nélkül, egyszerűen visszacsatoltassanak az anyaországhoz, a többi elszakított

területeken pedig, a népek önrendelkezési jogának imperatív követelménye gyanánt, semleges ellenőrzés alatt népszavazás tartassék.

Mi magyarok még most is, noha az elszakított területek majdnem másfél évtized óta tőlünk mesterségesen el vannak szigetelve, bátran nézünk a népszavazás elé, mert elszakított testvéreinknek bőven volt módjuk és alkalmuk a maguk sorsa fordulását megismerni azt, hogy a természetből földrajzi egységnek alkotott és gazdaságilag is összetartozó terület erőszakos szétszaggatása kontár munka, melynek nyomában elégedetlenség jár és pusztulás.

Sürgősen egybe kell tehát hívni az újabb európai békekonferenciát, hogy az az erőszakra felépített béke helyében megégyezesen alapuló igazi békét teremtsen.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Jäger Szepp, meg az új bor.

Írta: Szilárd Róbert.

Az öreg Jäger Szepp bizonytalanul botorkált le a szőlőjéből, a bolyi dombok között az országútra. Muszáj volt megnézni, forr-e már a must, mert a jövő hónapban esküvő lesz a háznál, elkel hát egy kis csipős új bor, hogy minél nagyobb legyen a muri.

Kissé kábult volt a feje, benne motorkált a fixli, meg a kadarka göze. Egyszerre nagy hazafias felhuzdulás fogta el. Rekedt, borizó hangon énekelte:

„Fel, fel fittészeg a csatára!...”

és egy nagyot csuklott. Széleset kanyarított a balkezelével, mintha az előtte álló ellenséget akarná egy mozdulattal elsöpörni a föld színéről. Egyet-kettőt csuklott még és új nótára gyujtott:

„Ha a feld, a feld leten galapja.

— leten galapja.

Ugy haszáng, haszáng bokréda rajta.

— kréda rajda!...”

Harsogott a domboldal a vig nótaszóttól, míg leért az országútra. Ott már látta a feje, nagyon huzta a szesz a föld felé. Szemét alig bírta nyitva tartani. Egy kis kavics került a lába elé, megbottlott benne és hosszában elterült az országút közepén. Ahban a pillanatban megszűnt minden közönsége az élő világgal. Betakarta a ráboruló csillagos ég. Aludta az igazak mély, álomtalan álmát.

Gróf Jancsi autója nyolcvan kilométeres sebességgel száguldott Mohács felé. A reflektor vakító sugarakat vetített maga elé. Nem hallatszott más, csak a motor egyhangú berregése. Jancsi csendesen bóbiskolt a hátsó ülésen, elálmósította a monoton bugás. Egyszerre csak arra ébredt, hogy a söfför örülten tükkölt s a kocsi hirtelen zökkenéssel megállt.

— Mi a baj? — kérdezte álmosan.

— Valaki keresztbe fekszik a kocsi előtt. Majdnem átmentem rajta!... Hiába dudálok neki, meg se mozdul!

— Talán baleset történt?!

A söfför fürgén kiugrott a kocsiból, hátára fordította az élettelen alakot és kissé megrázta.

— Ugy látszik meghalt! — jelentette a söfför. Jancsit kellemetlen érzés fogta el. Maga is kikecmergett a jó meleg takarók közül és odament a halott-hoz. Ebben a pillanatban a „hulla” nagyot horkant. Erős borszag csapta meg az orrukát. A söfför, meg a gazdája megkönnyebülten sóhajtottak fel.

— Nincs neki semmi baj! — konstataálta Jancsi. — Olyan részeg ez, mint az ágyul...

— Most aztán mit csináljunk vele?

— Rázd fel, mondja meg legalább, hogy hová valósi?... Itt nem hagyhatjuk, mert vagy elgázolja egy másik kocsi, vagy megfagy reggelre!...

A söfför kegyetlenül megrázta a mélyen alvó Jäger Szeppet — mert ő volt.

— Nem ébred fel az istenadta, még ha úgy zúgkölöm is, mint a lisztes zsákot.

Jancsi tanácstalanul nézett maga elé.

— Vigyük be a legközelebbi faluba! — ajánlotta a söfför. Jancsi vállat vont.

— Tedd be az ülésre, magad mellé és indulj!... Nem késhetek le a pesti találkozóra!... Tovább nem időzhetünk, már így is elvesztettünk egy jó félórát!...

En azt mondom, ne is állj meg a faluban, hanem kapcsolj teljes gázt, hogy minél hamarabb behozzuk a mulasztást. ahol magához tér, ott letesszük!... Jó lecke lesz ez az öreg boroshordónak, máskor majd jobban vigyáz magára!...

Mire megvirradt, Jäger Szepp, aki egy másodpercre sem ébredt fel mély álmából, a budapesti Népliget egy padjára került. Gróf Jancsi nyugodtan befordult a város felé, majd elnyelte őt is a világváros forgataga.

Kemény kéz erőlyes rázására Jäger Szepp végre ébredezni kezdett.

— Aber geh Altel!... Hadjál egy picikét aludni!... — motyogta és megfordult a másik oldalra, miközben majdnem leesett a keskeny padról. A kemény kéz még erőlyesebben folytatta a rázást. Erdes parancsoláskoz szokott hang szólt rá:

— Tessék azonnal felkelni, mert beviszem a kapitányságra!

Szepp lerázta magáról a zavaró kezet.

— Hadjál engemet békiben! — morogta.

— Mi lesz kérem?!... Azonnal keljen fel!... Nem lehet a Ligetben aludni! Ha nincs pénze, menjen a hajléktalanok menhelyére!...

Mindebből Jäger Szepp csak annyit vett ki, hogy nincs pénz.

— Aber was! — dörmögte — Ott van a pénz a szublódban, csak vedjél ki annit, ami kell!

— Utoljára figyelmeztetem, azonnal keljen fel! — kiáltott most már rá az erőlyes hang gazdája. Szepp kezdett végre ébredezni.

— Mi asz, ki szavar folton?... Már aludni sem hadnak a szekén emper!...

Azzal lassan lekászálódott a padról és felült. Forgott vele a világ és csak egyenként ismerte meg a tárgyakat és személyeket körülötte. Megdörzsölte a szemét, ismételten is, míg nehezen ráeszmélt, hogy rendőr áll előtte. Városi rendőr!

ljetden dörzölte meg még egyszer a szemét.

— Mi... hoty... hol fatyog?... Hiszen én nem itten lakok!... Hodan jövőg én ite, eppe a nat kertpe?...

Egész csödület keletkezett körülötük. Hangosan nevettek a szegény Szeppen.

— Azt akarja mondani, hogy nem tudja hol van? — kérdezte a rendőr kelő komolysággal.

— Persze, hod nem tudog!... Er-tőpen fatyog, hod anni itten a fa?

Újabb nevetés harsant fel. A rend-éber öre veszélyben látta a hévatalos tekintélyt és mérgesen mordult fel:

— Csend olt a szélső balon!... Hogyan került kend ide a padra? Erre feleljen!

A zászlóalj ünnepnapja.

Ritka bensőséges hangulatban zajlott le a 7. sz. kerékpáros zászlóalj zászlóaljnapija szept. 31-én. Kilenc órakor az összes felekezetek templomaiban ünnepélyes istentisztelet volt, ahol a lelkesek lelkesen beszédben emlékeztek meg a zászlóaljnapi jelentőségéről.

A munkanapra való tekintettel kevésszámú polgári közönség gyűlt össze, a tiszti épületek udvarára, ahol megjelentek dr. Förster Kálmán polgármester vezetésével a helybeli hivatalok és vállalatok vezetői is.

Az udvar gyönyörű nyári virágdíszének foglalatában van felállítva Báthori István oszlopa táblás felirattal ellátva. Ez az oszlop tulajdonképpen csak alapzat, amelyre majdan a díszesebb emlékmű fog feltétni.

A tisztikar és legénység ünnepi hangulatban állott fel az oszlop körül. A zászlóalj kürtőseinek kürtjezése után a katonai dalárda, amelyet Sztankovics János tanított be, elénekelt a Hísekegyet. Az alig egy éves dalárda igazán nagyszerű haladást mutatott fel.

Nagy Géza százados lelkes szavakkal vázolta Báthori István szerepét a történelemben. Különösképpen méltatta az augusztus 31-ének jelentőségét. A lengyel nemzet felszabadításáért folytatott harcok egyik legszebb fejezetét Palock várának bevételét őrizte meg e nap emlékeztet. Báthori István erdélyi fejedelem és Lengyelország királya itt mutatta be a kíséretében lévő magyar csapatok segítségével hadvezetői művészetét.

A tetszéssel fogadott ismertetés után a dalárda a zászlóalj jelligéjét énekelte el.

Bodor Sándor alezredes a zászlóalj parancsnoka a szakavatott szónok rutinjával és készségével szólott a jelenlévőkhez. Büszke öröm és öntudat hatja át a zászlóaljat — mondotta — hogy egy olyan férfi nevét viseli, aki kifelé és befelé erőt képviselt. Befelé Erdélyben érelyes kézzel rendet csinált, kint Lengyelországban is egységet teremtet. Az egység egyenlő az erővel, az erő a sikerrel. Ez tette képessé arra, hogy kezdetleges erővel is végrehajtsa terveit. Ez a fejedelem a mi vérünkkel való vér, nemesi sorból trónra emelkedett hadvezéri képességei alapján. Hogy ki volt ő, azt a lengyelek tudják legjobban, hiszen Lengyelországnak nem volt még egy ilyen uralkodója, akinek erő és lelkesedés mu-

tatkozott minden tetteiben. Gondoskodása a legegyszerűbb katonai iránt is példátlan volt. Egy szétdarabolt ország volt Lengyelország, szegény és elhagyatott, mint mi. Báthory lelkesedése volt az, ami azt egységessé és naggyá emelte. Az ő tiszteletére emelte a zászlóalj e csonka oszlopát a csonka határ mentén. Egyenként faragták és emelték a köveket, megakarták mutatni, hogy ha akarunk tudunk is teremteni. Ez oszloppal megakartunk emlékezni azokról, akik ott porladnak a lengyel mezőkön véreinkből. A szerény emlékműre szerény koszorút helyezünk s ehhez fűzzük magyar becsületünket s ha kell életünket.

Bodor alezredes elhelyezte a zászlóalj zöld gallyakból, fehér virágokból font koszorúját, majd Weinmann György alezredes a 6. kerékpárszászlóalj parancsnoka letette a hatos tisztikar koszorúját, Gábor Balázs őrmester pedig a 6. kerékpárosok altiszti és legénységi koszorúját. Ezután Habel János őrmester vezetésével a zászlóalj legénysége elénekelt a Báthori indulót. V. Bodor Sándor alezredes felolvasta a parancsot, amelyben Hahne Karoly, Sooky István, Czöndör István századosok, dr. Szűk Lehel zászlóaljorvos és több altiszt, valamint legénységi állományu egyén kitüntetés, megdicsérese és kinevezése foglaltatott. Bodor alezredes a kitüntetettek mellé tűzte az érmeiket, buzdító szavak kíséretében, végül megköszönte a polgári vendégek megjelenését.

A dalárda Hymnusza után a zászlóalj díszmenetben ellépett az emlékoszlop előtt s ezzel az impozáns katonai emlékünnepele véget ért.

A tiszti étkezdeben tartott ünnepi ebéd előtt az étkezde falán elhelyezett emléklakett mellé is egy koszorút helyezt az alezredes.

Az ebéd alatt Weinmann alezredes a kormányzót, Bodor alezredes a vendégeket köszöntötte, majd általános lelkesedés közben felolvasta az alábbi táviratokat, amelyeket a zászlóalj a lengyel Báthori nevet viselő 81. gyalog és 6. nehéz tüzérezredhez intézett és az arra adott választ:

„Báthory István lengyel király és erdélyi fejedelem magyar katonáinak utóda augusztus 31-én „Báthory-nap”-ot ünnepel. Felelevenítvén lelkünkben az ősek egykori közös és dicső harcainak emlékeit, meleg bajtársi üdvözléssel köszöntik

a testvér lengyel nemzet „Báthory István nevet viselő 81. gyalogezredének (3. nehéz tüzérezredének) tisztikarát és legénységét. Aláírás: Magyar királyi „Báthory István” 7. honvéd kerékpáros zászlóalj Salgótarján.”

Ezen táviratra alábbi válasz érkezett: „Szívélyesen köszönve a m. kir. Báthori István 7. kp. zászlóalj táviratát, mellyel a 81. lengyel gyalogezred tisztikarát és legénységét megtisztelte, kérjük fogadják az ugyanazon nevet viselő lengyel gyalogezredtől legmelegebb és megkülönböztetett bajtársiasságtól áthatott, szívből fakadó jókívánságainkat és szívélyes üdvözlésünket — emlékezvén a régi dalra „Lengyel, magyar két barátok.”

81. lengyel „Stepan Báthori gyalogezred.”

Örülünk, hogy a sors a lengyel-magyar barátkozás e kedves jelensége színhelyül Salgótarjánt választotta ki.

Hírek és különféle

Esküvő. Dr. Arday-Janko Dezső m. kir. rendőrfogalmazó szept. 4-én déli fél 10 órakor tartja esküvőjét a lágymányosi ref. templomban Vári Nagy Etelka urleánnyal.

Egy Ferencendi atya távozása. Alig másfél hónapi ittartózkodás után eltávozott az északi plébánia vikarius P. Ottó. Az új plébánia igen magas képzettségű, apostoli lelkületű papot, a hívek pedig végtelen nemesszívű barátot és atyát veszítettek benne. Csendben ugyan, de annál értékesebben munkálkodott e rövid idő alatt. A Ferencendi Tartományfőnökség nehéz és felelősségteljes munkakörre szelme ki P. Ottót Jászberényben, ahonnan bizonyára szeretettel gondol vissza azokra, akik ragaszkodással óhajtottak viszonzni a fenkölt egyéniségű lelkipásztor jóságát. Az isteni gondviselés kísérje útjain és adja vissza neki a jó alföldi levegő a teljes testi egészséget, amelyet a kissé erős tarjáni levegő megtámadott. Hisszük, hogy majd az új zárda felépülésével több Pátért kapunk és azok közül újból üdvözölhetjük szeretett Ottó Atyánkat.

Halálozás. Zomor Jenő Máv. műszaki segédtiszt 1932. évi augusztus hó 28-án este fél 9 órakor életének 59-ik, boldog házasságának 28-ik évében hosszúságú szenvedés és a halotti szeszégek ájtatos felvétele után meghalt. Temetése 1932. évi augusztus hó 30-án délután 4 órakor volt, kártársainak és barátainak nagy részvétele mellett.

Feltűnést kelt a díszes kivitelű új őszi árjegyzék, mely a virághagymák, jácintok, tulipánok, őszi vetésű gazdasági, konyhakerti- és virágmagvak stb. nagy választékát tartalmazza. Érdeklődőknek ingyen és bérmentve megküldi **Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.t., Budapest, Rottenbiller-utca 33., Kossuth Lajos-utca 4., a Ferenciek templomával szemben.**

Meghívó. A salgótarjáni iparos ifjuság 1932. évi szeptember hó 4-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel, az Ipartestület összes termeiben, a nyomorgó iparosok felszégélyezésére, műsorral egybekötött, zártkörű táncestélyt rendez. Belépődíj: I. hely 120 P, II. hely 80 fill., állólhely 50 fill. Felülfizetések tekintetével a jótékony célra köszönettel fogadtatnak. Tánc-verseny. Műsor: 1. Regényi János konferál. 2. Rebeka néni. Bohózat 1 felvonásban. 3. Kriffel József humoros kupléi. 4. Sarkutató. Bohózat 1 felvonásban. Meghívó kívánatra felmutatandó.

Lövésverseny. A Salgótarjáni MOVE Lövésversenyűlet szept. 4-én szeptember hó 11-én tartja szezonzáró házi versenyét a lövészklubban és a zsidótemető völgyében levő manlicher lötéren. A versenyen egyesületi tagokon kívül vendégek is indulhatnak. Nevezési díjak nem tagoknak 1 pengő, tagoknak 50 fillér. A versenyre Salgótarján megyei város sport szerető közönségét és versenyzőit szeretettel meghívja az elnökség. A verseny kezdete reggel 8 órakor. Nevezések a helyszínen vagy előzetesen a város házában Nagy János egyesületi főtitkárnál. Egyben tisztelettel felkérjük a város sport pártoló közönségét, hogy az egyesület által rendezendő versenyre akármilyen csekély tiszteletárgyakat adományozni szíveskedjenek. Az adományokat Nagy János egyesületi főtitkárnak a város házába kérjük juttatni.

Uj könyv. Dr. Csengődy Lajos: Az Isten-Titok tükröződése, tagadása és ember címen egy tanulmányt írt, amely rövid összefoglalását adja annak, amit az Isteniség titkát elismerő és kétségbevonóvá tanítottak. Rövid összefoglalását tartalmazza a modern tudás birodalmában is elvitathatatlanul tükröződő Isten-Titok nyomainak. Ismerteti a kijelentett Isten valóságát. Közli a hivatalos tanításokat az Istenről és röviden összefoglalja a bölcsészet ezzel foglalkozó irányait. — A könyv Scholtz Testvérek budapesti cég kiadásában jelent meg. Városunkban a Friedler könyvkereskedésben kapható. ára 2 pengő.

Meghívó! A Vasutasok Orsz. Gazd. Egyesületének zagyvapálfalvai csoportja szeptember hó 4-én este 8 órai kezdettel a „Hangya” szövetséget kertbelyiségében műkedvelő előadással egybekötött nagyszabású táncmulatságot rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a Rendezőség. Színre kerül: Tyukot lopott a cigány. Színmű 3 felvonásban. Helyárak: Fenntartott hely: 1 pengő, I. hely 80 fillér, II. hely 50 fillér. A tiszta bevétel részben a V.O.G.E. helyi csoport, részben a felépítendő róm. kath. templomunk alapjára fordítatik. Elsőrendű cigányzene.

A salgótarjáni tűzoltóság kalandjai Győr sz. (szabad) kir. (kiruccanások) városában.

Krónikás rigmusai.
II. ének.
Gasparik példáját mind követtük nyomba; de elüljárt ebben az ifjabb Drevenka, Bozó, Bayer, Ipacs, Rusznayk, Takács [Sándor, Tóth Árpád, a Grenyó, Marinka a Gábor. Idősb. Melihercsik ingujra vetkőzött, egy győri kislánnyal imígy keringőzött. Egy keztücs nagyságát fogott Szitár bácsi, meg is tanította keztücsbe dudálni. De Ratkovszky Palya sem hagyta el magát, csakugy ropogtatta táncosa derekát, s ahol a vigalom legiavában állott, ott látta az ember a Hunyár Ádámot. Vigan állt a muri, ahogy megérkeztek, intéző, Nagy János, Szántó s a többiek.

Duda, azaz Gandi ment' kötélnek állott és szilajon röpt a uj kánkán táncot. Még most is táncolnánk, de verseny volt [reggel,

pihenni is kellett, hogy ujult erővel állja meg a sarat versenyző csapatunk, mert hogy kikapnánk otthon, ha itt is kikapunk! [kapunk!

Tizenkilenc város, bizony nem kis Miska, kössük fel a neműt, még jobban, ha tiszta. De fel is kötöttük azt a zsűri fáját s tizenhat városnak elláttuk a baját. A három várost is megvertük mi kezdők és csak szerénységből nem lettünk az elsők. De ahogy dolgoztunk, csodával határos, fel is hangzott sűrűn: éljen Tarján város! De ne kétkedjete ilyen siker láttán, mert velünk volt mindig dr. Förster Kálmán velünk jött-ment, drukkolt, verítéktől ázott, a zsűri tagokkal értünk parolázott, a jóból, a rosszól úgy kivette részét, hogy csak győzelemre vezethette népét. De nemcsak magyarok, osztrákok és rácok, cselákok, spanyolok s más oláh cigányok ámultak el rajtunk, hogy dolgozni láttak: nincs ilyen csapata széles e világnak! Ahogy így ámulnak, egyszerre csak hallom, hogy Gandi is itt van a tűzoltó standon. Csodálkoztam rajta, mért volna itt dolgozni, mert ő tüzet csinál, nem pedig oltja. Felbomlott előttem a rend és kordon, lássuk Gandit, halljuk! — és sodort az [ostrom.

De hát Uram fia — derült égből villám — miben most részem volt — épen ugy [hatott rám.

A tenger nép között néhány szálás vállon. Gandit — dehogyan — Dudát szónokolni [látom.

Le az angolokall — üvöltöz a népség, jó Gandit és egymást majdnem szíjjal [tépték.

Lányok és asszonyok egymást zúzták össze, hogy cipőpértől Gandinak ki kösse. Nagy veszedelem volt és mi lehetett volna! ha Pindroch fecskendővel jöki el nem oltja Mert hogy vizet láttak, tüstént szétfutottak, s otthagyták jó Gandit a bős angoloknak. Igen nagy szerencse, hogy mi résen voltunk és Duda bácsival idején ellögtünk. Száritgattuk szépen egész nap nyugtáig de tán meg se száradt egész Indiáig... (Folyt. köv.)

— Erre a patra?... Was váz il Honnan tudjag én asztat?... Tennap este mentem a szőlőpe, mekkóstolni asz új bor és mot itten épretem fel...

— Nagyon jó!... Haha!... — kacagott fel valaki a tömegben, — Azt mondja a kocsmár, hogy szőlő!... Höhöh!... Ezt elmondok a komámnak!

A rendőr kezdett nagyon méregbe jönni.

— Egyszóval berugott a kocsmában és kijött a ligetbe aludni!

— Nix kocsmal Szőlőpe foldam bor góstoln!

— Miféle szőlőben?

— Asz én szőlőmpel Fent a póli tompo!

— Micsoda beszéd ez? Rögtön bekísérem hatóság félrevezetése miatt! Hol van a kend szőlője? A hodban?

— Én csak tudog, hol fan asz én szőlő! Én nem haszudog, hiden el herr konstábler... Én tudog, mi a rent, foldam én már piró is!... Asz a szőlő ott fan most is, ahol fold, amíg a natapám megfette, ott fent a póli dombon!

— Póli domb? Olyat nem ismerék!

— Nem póli, hanem póli... Póli látó pévél!

— Biztosan Bólt gondoll — szólt közbe az egyik bábéskodó. A rendőr főnségesen megcsóválta a fejét.

— Bóli domb? Ilyen nincsen Pesten! — Jáger Szepp ostobán bámult rá.

— Bersze, nincs Pudapeszten, hanem itten Németpólon! — és bal felé mutatott.

— Hol van az a Németbóli? — puhatolódzott a rendőr óvatosan.

— Hád hol folna? Itten fan Paranametyépen!

— Mit? Baranyamegyében? És kend onnan jött ide gyalog? Már ilyent ne haszudj! Induljunk, befelé a kapi-

tányságra! Majd adok én kendnek, tréfát üzni a hatósággal!

— Kérem, i pitt sén herr konstábler, én nem üzőg tréfát! Én tudog jól, mit peszéleg!

— De ember! Az Isten szerelmére, magyarázza meg már, hogyan került Németbóliból ide?

— Hová? — kérdezte Jáger Szepp együgyűen és még egyszer körüljártatta kissé zavaros tekintetét.

— Ide, Budapestrel Szepp elhalványodott.

— Hodan monta herr konstábler? Pudapeszten? Aber um Himmels Willen, mondjon hamar, hol fadok én?

— Ugyan ne tetesse magát! — intette le a rendőr, — Mintha nem tudná, hogy Pesten van a népligetben!

— Was?... Pest?; [Népliget!.. Hod én mostan Pudapeszten fagyok!.. De hád hodan gerültem én, Pudapestre?

— Szepp tébolyultan kapott a fejéhez mindkét kezével, — Gérem herr konstábler, csipjen meg a garomat! Ha én nem álmodog, akkor pisztosan mek fagyok polontulva!.. Hodan jövög én ite, mikor nem is ültem a fonadon!

— Majd a kapitányságon tisztázza a tényállást Na, gyerünk öreg, mert még megakad a forgalom!..

— Jaj nekem! Jaj nekem!... — Sopánkodott az öreg, — Hod illen szédén érte szekén fejemet!..

A kapitányságon hosszú kihallgatás és rövid táviratváltás tisztázta az öreget, de a tényállást kideríteni nem lehetett. Hogy az öreg Szepp miképpen került Pestre, sohasem derült ki. Ez volt különben Gróf Jancsi szerencséje, mert ha az öreg megtudta volna, ki szállította fel tudta és akarata nélkül a ligeti padra, biztos, hogy ballát fogott volna rá ahányszor csak átrobogott az autója Bolyon!..

Beretváspasztilla a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja.

Az Országos Kézművesipari Kiállítás 33%-os vasúti kedvezményes igazolványa, mely egyúttal a kiállítás belépőjegyéül szolgál, kapható: Duda Lajos cukrászdájában, Pál Dezső szabómester üzletében, Peész Árpádné cukorkaüzletében és a Salgótarjáni Ipartestületben. Az igazolvány szeptember 1-től — szeptember 18-ig érvényes.

Éleslövészlet. A m. kir. „Báthori István” 7. honvéd kerékpáros zászlóalj folyó évi szeptember hó 5., 6. és 7-én reggel 6 órától 18 óráig, a Somoskőújfalutól DNY-ra fekvő területen éles lövészetet tart. E napokon, a jelzett időben a területen való tartózkodás tilos és életveszélyes.

Budapesti férfiruhagyár

forgalmasabb helyen bíró
komoly garanciával rendelkező

BIZOMÁNYOST KERES.

Válasz „Komer” jellegre Boros Hírdetőbe,
Budapest Andrassy ut 54 alá küldendő.

Meghívó. A Salgótarján-Somlyó-bányatelepi Róm. Kath. Olvasókör Róth Flóris m. kir. bányaugyi főtanácsos, Bérczy Sándor m. kir. bányatanácsos, Moticska Nándor bányagazgató, Deák R. József bányagondnok urak védnöksége alatt 1932. évi szeptember hó 11-én (vasárnap) délelőtti 10 órai kezdettel a somlyótelepi bányairoda előtti téren táborimisével egybekötött harang és zászlószentelést tart 10 évesennállása alkalmából, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja az Elnökség. Műsor: 1. D. e. 10 órakor harangszentelés, utána táborimisét és szentbeszédet tart: Traut Péter esperes-plébános. 2. Mise után zászlószentelés, Moticska Nándorné zászlóánya védnöksége mellett. Zászlóavatási beszédet mondja: Dzsida József bányagondnok. Utána zászlószög beverése a jelzett sorrendben. 3. A szentmisén közreműködnek: A Salgótarjáni Róm. Kath. Olvasókör, a Gazdasági Szövetség öszzadárdái, valamint a bányatársulati zenekar. 4. D. u. 1 órakor társasbéd a Körtermében. 5. D. u. 3 órai kezdettel sétatáncverseny és tánc éjjelig az Olvasókör udvarán, esetleg nagytermében. A zenét a bányatársulati zenekar Vilezsál Richárd vezénylete mellett és Rudas Rudi cigányzenekara szolgáltatja. A társasbéd ára 1:50 P, azonkívül közkívánatra gulyás ára 60 fillér. Jelentkezéseket az ebédre szeptember hó 8-ig Hajek József körü a lelnők címére (Somlyótelep) kérjük megküldeni. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepélyt szeptember hó 18-án tartjuk meg.

Iroda nagyobbitás. Az ország-szerle előnyösen ismert Erdős József budapesti hirdető irodahelyiségeit Teréz körut 35. sz. alatt telemesen kibővítette és szívesen áll a hirdető közönség rendelkezésére szakavatott felkészültséggel. Telefonja: 125—58.

Rendelelet az állatorvosok díjazásáról. A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben mérsékeli az állatorvosok magángyakorlati díjazását, még azzal a megokolással, hogy az eddigi díjak nem voltak arányban a mezőgazdaság csökkent teherbíró képességével és a rendkívül alacsony állattarakkal. A mérsékelés folytán az állatorvos lakásán végzett vizsgálati díj általában 1 pengő lesz, a lakáson kívül 2 pengő, méneseik, csordák stb. megtekintése 5 pengő. Jelentősen csökkentette a miniszter rendelet az állat védőoltások díját is.

Helyi képviselőt keres

jó hírnévnek örvendő
paprikaexport cég.
Ajánlatok:
Szeged, Postafiók 175.

Tilos az iparhalmozás. Az állás halmozások elleni küzdelem idején egy érdekes iparhatósági döntés keletkezett, amely megtiltja az iparüzés halmozását. A konkrét eset szerint egy vidéki mézszáros- és hentesiparos azt a kérését terjesztette elő, hogy bocássák őt vendég-lősiipari segédi vizsgára, mert ezt az ipart is gyakorolni kívánja. Az illetékes iparhatóságok a kérelmet, egy kereskedelemügyi miniszteri rendeletre való hivatkozással, elutasították.

Szentkúti zárandoklat.

Lapunk legutóbbi számában röviden jeleztük azt a nagyszabású zárandoklatot, mit augusztus 28-án a helybeli ferences plébánia Atyái vezettek a híres kegyhelyre, amely arányaiban messze felülmúlta az összes eddigi vidéki zárandoklatokat és amely több mint háromezer lelket mozgósított a szűz Anya szentkúti oltárához. Így monumentális tömegmozdulásra még nem volt példa városunkban és azok, kik látták ezt a méreteiben is igazán grandiózus lelkes hívő táborot, azok bizonyára örvendezve adták hálát a Mindenhatónak, hogy körünkbe küldte szent Ferenc apostoli fiait, kik alig pár hetes letelepedésük után máris meghódították hűveik szívét és csendes, fáradhatatlan lelki munkájukkal csodálatos szép sikerrel vezetik őket Isten országára felé, melyhez a legbiztosabb út az Istenanya segítségével érhető el.

Ezt célozta elsősorban a lelkiekben is kitűnően sikerült zárandoklat, mit háromnapos tridium előzött meg, mely idő alatt a résztvevők legnagyobb része szentségekhez járulva tiszta lélekkel állt be a zárandoklat impozáns menetébe, mely az acélgyár hosszú főutcáját elfoglalva sorakozott és Máriát dicsőítő dalokat énekelve, virágos koszorúkkal, lengő zászlókkal és egyházi zeneszó hangja mellett reggel 6 órakor indult el a nagyallo-másra, hol két különvonatba szállva, Nagybatónyig vonaton és onnan gyalog menve, üdvözlő harangok zúgása közl érkezt meg a processióval fogadó Szentkút százados templomához.

A festői menet elején a papság és Ursutz József karnagy vezetésével az acélgyár derék zenészei haladtak, kik önként vállalkoztak e farszótó utra és kik szebbnél-szebb egyházi zenéjükkel kedveskedtek a drága szűz Anyának. Utánuk haladtak az iskolás gyermekek, ezek az angyali lelkű leendő Szigárdisták, követte őket a hitvalló férfiak komoly nagy, tömege, köztük ott volt az új plébánia világi vezetősége Horváth Károly főmérnök elnökkel, a keresztény szocialisták tekintélyes nagy csoportja, kik kibontott nemzeti színű zászlójuk alatt hódolattal a „Magyarok Nagyszabásújának”, az új hitközség intelligenciájának szép száma, kik krisztusi demokráciájában egyesülve együtt haladtak az északi plébánia munkásságával, azokkal a hitüket bátran megvalló tisztos családapaikkal és felnőtt ifjakkal, kiknek e pompás crédoja előtt példát vehet az ország sok munkásvidéke. Utánuk következtek a harmadrendiek, majd a leányok és asszonyok tömött sorai, köztük az 1898-ban alakult és ma is virágzó „Acélgyári Rózsafüzér Társulat” tagjai, kik mint a férfiak is, buzgó énekekkel és ajtatós viselkedésükkel bizonyára megnyerték a „Hitvallók Királynéja” kegyes tetszését. Lélekemelő volt a kiőgástan rend, az a bámulatos fegyelmesség, lelkes hév, mely az egész uton dominál, az a meleg testvéri szeretet, mit csak az Isten szeretet fűzhet ily szorosan össze és az feltűnő boldog ünnepi hangulat, mit csak a megtisztult lélek békés derűje nyújthat és támaszthat az emberek bensőbb énjében. Ez nem élvehajszó, sablonos kirándulás volt, hanem igazi zárandoklat, mely egy kis türelemmel és némi önmegtagadással is járt, miket az Istenanya kedvéért azonban mindenki örömmel hozott meg és mely Szentkút lelki örömeiben és kegyelmeiben gazdag viszonzást talált.

Mert bármily szép is e vadregényes vidéken fekvő ősi kegyhely, azt környező izléses parképítészeti alkotások és virágdiszes oszlopsorai, a hívőknek ez csupán diszes keret, a tartalmat a lelki örömek és dus kegyelmek nyújtják, mit a szentkúti szűz Anyánk minden elmélyedő léleknek bőséggel ad, ha Hozzá szeretetteljes bizalommal fordul. A kegyelmek ez áldott forrásánál nemcsak a testi bajok gyógyulnak meg oly gyakran, de a lelki sebek is behegednek, ezernyi panaszok kapnak orvoslást és hő imáik kéresei nyerne meg hallgatást. És kinek nincs ma panasz és kérnivalója, mikor soha ennyi szenvedés, nyomor és megpróbáltatás nem zúdult a földre, mint manapság. Imádkoztak is hűveink odaadó buzgalommal, nemcsak önmagukért, cs-

ládjukért, de édes hazánkért, szeretett városunkért és fiatal plébániánkért is és lehetetlen, hogy ezen imák meghallgatására ne találjanak oda fent az Égben! A gyönyörű ludi barlang fehér oltára előtti tágas térség öreg fáinak hűs árnyéka alatt hallgatta a több mint három-ezer hívő P. Réz Marián salgótarjáni házfőnök-plébános, a zárandoklat kitűnő vezetőjének magasba szárnyaló nagyszerű beszédét és utána szentséges körmenet előzte meg az ünnepi szentmisét, mit városunkban jólismert és szeretve tisztelt P. Virág Venánc rendtartományi szekretárius celebrált fényes segédlettel. A nagymisé népeinek az acélgyári zenekar művészi játéka és Vertich Antal értékes hegedűszólói kísérték.

Az ünnepi szentmisét a szabadban elköltött ebéd követte, mely után pár óras pihenés vagy kisebb séták következtek és a zárandokok apró csoportjainak kedélyes vig zajától rövidesen hangos lett a kedves kis romantikus völgy. Ott órákig tartott szentbeszéd és litánia után meghatva bucsuztak hűveink a szentkúti szűz Anya csodás kegyképétől és idejüket hasonló szép rendben indultak Nagybatónyra, hol ismét különvonatokra ülve fél kilenc órakor értek Salgótarjánba. A nagyallo-mástól gyertyás menetben, lelkes énekszóval vonultak át városunk fő-utcáján, hol az itthonmaradottak ezrei meghatva és tisztelettel álltak sorfalat a monstre-zárandoklat Krisztusért demonstráló hitvalló seregének. Az acélgyári iskola játszókertjében felállított tábori oltár előtt, a plébánia kis harangja örvendő csengése közben, Te Deummal, rövid szentbeszéddel és a Hymnusz akkordjaival fejeződött be a szentkúti zárandoklat. A lobogó gyertyák ezek után ugyan kialudtak, de a hit meleg tüze a szívekben tovább világítva még jobban érzik és a fokozódó fényében ott állnak a jó ferences Atyáink, kik anyagi gondokkal küszködve, szegényes-szűkös viszonyaik ellenére is lankadatlan erővel élesztik ezt a megváltó tüzet, mit Isten gyújtott meg bennünk és amelyek éltető lángja képes egyedül megfűtöztetni és jobbatenni a világot!

Ráfael.

A csendőrség a megyei városok rend fenntartásában. A belügy-miniszter egy új országos jellegű rendelkezést bocsátott ki, mely szerint az összes megyei városok határainál a csendőrség kötelességévé teszi ügyelni a rendfenntartására. Az intézkedés rövidesen életbelép.

Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belműködést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

Filléres postacsomagok szállítását rendszerezette a magyar posta. Szeptember 1-től október 31-ig kizárólag fűsz gyümölcs tartalmú csomagok 50%-os szállítási díjkezdvezményt élveznek a belföldi forgalomban.

Ischiásznál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorra véve előmozdítja gyomor és a belek működését s könnyű székletelést biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a **Ferenc József** viz azon kitűnő hatását, amelyet vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál is kifejt. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Kereskedők!

ITT AZ ŐSZ!

idénycikkeiket hirdessék

„A MUNKA”-ban!

BIZTOS SIKER!

Kereskedők adták elő a panaszaikat a múlt hét gyűlésén. Adótól kezdve végig a helyi különleges bajokig alapos pontok vonultak végig a hallgatók előtt. Mult számunkban részletesen foglalkoztunk a eseményekkel. Itt csak egy panaszra térünk ki, ami igazán helyi és amit orvosolni tud nem a miniszter, nem a sok hatósági fórum de maga a közönség is! Ez az igen okos jelszó, hogy vásároljon a salgótarjáni Salgótarjánban. Nem az egyszerű munkásnépről van itt szó, amely ügysem meggy más hová vásárolni, asztalt inget vagy élelmiszert, hanem a tehetősebbekről. Ezek igenis minden valamirevaló dologért Budapestre sietnek ott vásárolnak, ott költik a pénzt, ott biztosítanak iparosnak, kereskedőnek megélhetést. Itt ellenben csak a jövedelmeket húzzák esetleg éppen a salgótarjáni kereskedők jóvoltából. Arról azonban hallgatnak, hogy ennek ellenében az a ma már igen csekély kereskedői hasznát, amely az ügyletek után kijár, nem hajlandók Salgótarjánban hagyni. Salgótarján intelligens és hozzáértő kereskedői világa minden igényt kielégít, minden kívánságot teljesít így az az egy jogos panaszuk már Salgótarjánban megoldható, csak akarnunk kell.

Jönnek a diákok. Az iskolai év kezdetével megélni a város. Mosolygó fiatal arcok cipelik a könyveket, hogy készüljenek egy bizonytalan jövőre. Szülők gondterhes arca az utolsó erőfeszítéseket tükrözi vissza: Vajon lesz e betevő falat, ha így tart tovább?

Egy külön álló ház, üzlethelyiséggel a Fő-utca, pékkemencével és raktárral Somoskőújfaluban örökön eladó, vagy június 1-től bérbeadó. Érdeklődni lehet a Salgótarjáni Takarékpénztárnál.

Vasúti kedvezmény a budapesti iparoskiállításra utazóknak. A kereskedelmi minisztérium az Országos Kézművesipari Kiállítás igen nagy közgazdasági jelentőségére való tekintettel 33 százalékos vasúti kedvezményt engedélyezett a kiállítás vidéki látogatóinak. Ez a kedvezmény augusztus 29-től szeptember 19-ig érvényes.

SZÜLŐK FIGYELMÉBE!

Tisztelettel értesitem az iskolásgyermekek szülőit, hogy az iskola idényre üzletemet fiissen felszereltem és nagy választékot tartok:

gimnazista, polgárista és elemista bőr és vászon táskákból ugyazintén hátizsákokból és kézi kasszákából. — Nagy választékban vannak intézeti fehér pické, flaneltakarók és vattás paplanok.

Polgárista leány egyenruhák, gimnazista bárony sapkák, Bocskay leány és előírással polgárista fln sapkák, tornanadrágok és tornacipők gyári lorakata. — Zsebkendők, harisnyák, ruhazsámok és betűk állandóan kaphatók.

Az igazolványos tisztviselőknek 5%-os készpénz engedmény!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Szabott árak:

Mint ezen cikkekben egyedül álló keresztény kereskedő szíves pártfogást kér

vitéz DONÁSZY GYÖZŐ

Magyar Divatruháza. — Salgótarján.

Vezérkönyv a magyar hangsúlyos olvasás módszeres tanításához.

A tanító a gyermeki lélek szobrásza. A legdrágább kincs, a szülői szeretet éke: a zseni, gyermeki lélek van rábízva, hogy a kezére adott „tabula rásá”-ból a jövő generáció kulturális reménységét faragja ki tanítói és nevelői szeretetének vésőjével. Paedagógiai érzéssel, nevelői tevékenységgel a gyermeki lélek finom kontúrjait konstruálja meg, hogy azután beleoltsa és ültesse a tudás s vele együtt a műveltség és kulturális törekvések palántáit. Nehéz nemzetnevelő munkásságának fáradságos eredménye azután az a nemzedék, amely hazafias érzésben, gondolkodásban, a magyar faj élniakarásában a magyar feltámadás biztos és törhetetlen zálogát adja.

A tanítói és nevelői munka egyik, eredményeiben is legnehezebb feladata az, tanulók rávezetése a magyar hangsúlyos olvasás elsajátítására. A legkényesebb paedagógiai munka a hangsúlyos magyar szó gyakorlati átvitele az olvasás módszerére, hogy általa a tanuló a magyar hangsúlyos olvasás ritmusértékét megismerje, az mintegy természetévé váljék s így általa megtanulja csodálatosan szép és zengetes nyelvünk alkalmazását. Hisz minduntalan látjuk, hogy a felnőtteknek is bizonyos nyelvi ritmusérzékkel kell rendelkezniük, hogy a magyar nyelv hangsúlyos részei olvasás közben kidomborodjanak s ezáltal az olvasás bizonyos művészi színezetre tegyen szert. Annál fontosabb tehát a magyar hangsúlyos olvasás tanítása, módszerének alkalmazása az elemi iskolában, mert általa a magyar hangsúlyos olvasás művészi kezelése, amely öntudatlanul lappang a gyermeki lélekben s csak ritkán tud érvényesülni: tudatos öntudattá válik s általa a gyermek szinte játszva sajátítja el a szabatos és tiszta hangsúlyos olvasást.

Ezt a rendkívül fontos tanítói és pedagógiai kérdést tárgyalja Deák Tamás, volt salgótarjáni, jelenleg csongrádi állami tanító „Vezérkönyve.” E szakkönyv egy izig-veig tanítóember zseniális találmánya s a hangsúlyos olvasás módszeres megtanításáról ad pedagógiai ismertetést. A magyar tanítói elme kulturterméke e vezérkönyv, amely hivatva van a tanulóval játszva elsajátítani a magyar hangsúlyos tiszta és tökéletes olvasást. Részletesen és képekben szemléltetve tárgyalja a pont, a vessző, a pontosvessző, a felkiáltójel, a kérdőjel, a kettőspont, a gondolatjel és a kötőjel hangsúlyozva való cselekvőleg alkalmazását. Minden írásjelnek megvan a maga külön cselekvőleg mozgási jele, amit a tanuló játszva és könnyen tanul meg s a legrovidebb idő alatt, kezdetben öntudatlanul, később pedig a mozgási jelek elhagyásával már öntudatosan fog tudni hangsúlyozottan olvasni, sőt beszélni is.

Van azonban a hangsúlyos olvasás elsajátításának egy fontosabb paedagógiai eredménye is: a magyar helyesírás alapjainak elsajátítása. Tudjuk, hogy az elemi iskolában a helyesírás alapjainak megtanítása a legnehezebb tanítói feladatok közé tartozik. A magyar hangsúlyos olvasás elsajátításával szinte játszva oldódik meg e nehéz tanítói feladat. A hangsúlyos olvasás megtanulásával ugyanis szinte az énjévé válik a legfontosabb írásjelek — pont, vessző, pontosvessző, kettőspont, felkiáltójel, kérdőjel, gondolatjel, kötőjel — alkalmazása, mert a hangsúlyos olvasás ritmusérzéke annyira kifejlődik benne, hogy a fogalmazásban is öntudatosan fogja használni az írásjeleket. Hogy ez paedagógiailag mit jelent, azt tudják kellően értékelni, akik már éveket töltöttek el az elemi oktatás nehéz kulturmunkájában.

Deák Tamás kartárs Vezérkönyvére már a legfelsőbb hivatalos körök is felfigyeltek. Meglátták vezérkönyvében azt a hatalmas tanítói és nevelői eszközt, amely hivatva van a magyar hangsúlyos olvasás és vele kapcsolatban a magyar helyesírás tanítását egészen új pedagógiai irányba vezetni. Tanfelügyelői ajánlások, kezületi tanítógyűlések foglalkoznak módszerével s állapítják meg annak rendkívüli nagy pedagógiai fontosságát. Deák Tamás egyike azoknak a tanítóembereknek, akik mint a „nemzet napszámosai” csak egy fenséges célt ismernek: a magyar tanítás s vele együtt a magyar tanítói kar kultúrnívójának fejlesztését. Azok közé a kultúrebereket közé tartozik, akik megjárva az élet iskoláját, a

küzdelmek rögös és tövises országútját, a maguk erejéből, istenadta tanítói és nevelői tudásból fakadt ősmagyar, szinte pogány lelkesedéssel törnek előre s emelik magasra a magyar tanítói kultúra fállyáját.

Tanítói és nevelői szeretetének melege sugárzik elő könyvének minden sorából, ez a pedagógiai szeretet, amely magyar lelkesedéssel hisz a magyar tanítóság kultúrfölényében s általa egy jobb magyar jövőre hajnalhasadásában.

Pedagógiaiailag kívánatos volna, ha a salgótarjáni tanítóság egyénileg is, de testületileg is foglalkoznék szakszerűen Deák Tamás kartársunk genialis módszerével. Hisz közülünk való vérbeli pedagógus s már salgótarjáni működése alatt tanultuk benne megismerni azt a szinte fanatikus lelkesedést, amellyel, nevelői és tanítói eszméit hirdette és vallotta. Vezérkönyve a magyar tanítói kultúrtevékenység olyan nyeresége, amelyet minden tanító a legjobb pedagógiai eredménnyel használhat nevelői nehéz munkásságában. Nagyon fontos találmánya eredménye az a „Kormányzó leirat”, amely Deák Tamás kartársunknak köszönetét és elismerését fejezte ki Vezérkönyvének elküldéséről.

A „Vezérkönyv” a szerző kiadásában — Csongrád, Zöldkert-utca 14 sz. — jelent meg s az ára igen szerényen 1 pengőben lett megállapítva.

Kuster Lajos.

Most jelent meg a „Sajtó” című tudományos folyóirat a következő érdekes tanulmányokkal: Hlaky Endre: Óda a betűkről. — Halász Gyula: Az újságok nyelve. — Zsoldos Benő: A napi-sajtó és a jutalmazási rendszer. — Kertész Árpád: Az irás megszületésétől a fényszedőgépig. — Balás P. Elemér: Sajtójogi bírósági gyakorlat. Hazai és külföldi hírek egészítik ki az értékes szám tartalmát. A füzet ára 1 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Az új magyar postabélyegek. A napokban forgalomba hozta a posta az új bélyegsorozatot, mely történelmi, művészeti és tudományos nagyságok arcképeiből van összeállítva. Az 1 filléres bélyeg Madách Imre, a 2 fillérest Arany Lajos, a 4 fillérest Semmelweis Ignác, a 6 fillérest Eötvös Loránt báró, a 10 fillérest Széchenyi István gróf, a 16 fillérest Deák Ferenc, a 20 fillérest Liszt Ferenc, a 30 fillérest Kossuth Lajos, a 32 fillérest Tisza István gróf, a 40 fillérest Munkácsy Mihály, az 50 fillérest Körösi Csoma Sándor, a 70 fillérest Bolyai Farkas arcképe díszíti.

Egy szoba, konyha, esetleg előszoba, kamrás lakás kerestetik, lehetőleg utcai, egészséges, tiszta és a város közepén. Válasz szerda délig „A Munka” nyomdába kéri.

Somoskőújfalui körjegyzőségtől.
1340/1932. szám.

Tárgy: Árverés kitűzése.

Hirdetmény.

Somoskőújfalui községhez a színhelyi 586 P. összes becsértéssel egy fűszerüzlet berendezése portékával együtt köztartozások fejében elárvereztetik. Első árverés: 1932. szept. 7. d. e. 9. óra. Ekkor a becsérték 3/4 részét meg kell ajánlani. Második árverés 1932. szept. 19. d. e. 9. óra. Ekkor a legtöbbet ígérők mindenesetre eladatik.

Somoskőújfalui, 1932. augusztus 29. olvashatatlan aláírás jegyző.

Salgótarján m. város polgármesterétől.
10149/1932.

Hirdetmény.

Közhírre teszem, hogy az 52. sz. OFB telek megüresedett. Felhívom mindazokat, kik ezen telekre igényt tartanak, igényüket f. évi szeptember 7-ig a város főjegyzőjénél jelentésük be. A később érkezett igénylések figyelembe nem vétetnek.

Salgótarján, 1932. augusztus 23.
Dr. Förster Kálmán polgármester.

KERESKEDŐK! Itt az ősz, idénycikkeit hirdessék „A Munka”-ban! BIZTOS SIKER!

Kaptuk az alábbi levelet:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Tisztelettel kérem alábbi soraimnak nagyrabecsült lapjokban helyet adni.

Két hét előtti számban a BTE—SBTC mérkőzést levezető bíróról írt kritikához volna ugyanis egy pár megjegyzésem.

Salgótarjánban ezelőtt másfél évvel egy pár lelkes sportember a legjobb szándékkal és a helybeli egyesületekkel karöltve összeállt azzal a szándékkal, hogy Salgótarjánhól is megpróbál egy pár bírót levezégtatni, hogy megkímélje az itteni egyesületeket a bizony elég tekintélyes bíródíjaktól.

Az összes egyesületek támogatták törekvéseinket és az akkor megalakult Salgó-serleg csoport alkalmat nyújtott nekünk, arra, hogy bíráinkat foglaltassuk.

Mi a megalakuláskor azzal a jelszóval, hogy minden kezdet nehéz és egy pár esztendő el fog mulni amíg minden tekintetben kifogástalan bírákat tudunk a sport szolgálatába állítani elnézést és jóindulatu kritikát kértünk Salgótarján közönségétől.

En régi újságolvasó ember és régi sportember vagyok, de Salgótarjánban ilyen kritikát miskolci bíróról még nem olvastam. Pedig merem állítani, hogy miskolci bíró vezetett már Salgótarjánban rosszabbul mérkőzést.

Lehet, hogy a cikkírónak a mérkőzést vezető bíró személyes ellensége, de ennek nem volna szabad ilyen dolgokban megnyilvánulnia.

Kérem tehát a mélyen tisztelt sport kritikus urat írja a kritikáit több jóindulattal és lássa meg a jót is bennünk ne csak a rosszat. És higgye el azt is, hogy az itteni bírák csak az itteni csapatoknak előnyös, bennünket mindnyájunkat csak a sport és elsősorban városunk sportja iránti szeretet vezet.

Mivel a szándékunk jó, az a kérésünk, hogy a kritika is legyen jó szándéku.

Maradtam kiváló tisztelettel

Nagy János

a salgótarjáni bírák testületének elnöke.

„Sporttudósítónk elfogulatlanul járt el a bíró kritizálásánál, amit legjobban bizonyít, hogy ugyanarról a meccsről még három levelet kaptunk, amelyek egyöntetűen a bíró gyenge szereplését kritizálták. A bírók testületének elnöke nyugodt lehet, minket ugyanazon érzések vezettek, mint Öt. Krijúka éppen a városunk szempontjából szükséges, mert mi lett volna, ha a bíró történetesen Miskolcra bíráskodik? (Szerk.)

SPORT.

Kezdődik a bajnokság.

A három hónapos nyári holtsezon véget ért, holnap már a bajnoki pontok megszerzéséért lépnek pályára a csapatok. Holnapról kezdve ismét a bajnoki mérkőzés jellegzetes hangulata, a 2 pontért való küzdelem izgalma fogja érdekesebbé tenni a mérkőzéseket. Változatosságban és mérkőzésben nem lesz hiány, minden vasárnapra jut egy I. o. bajnoki mérkőzés városunkba, vagy a SSE, vagy az SBTC részéről.

Végre 3 év után az I. o.-ban áll starthoz holnap már az SBTC is. Bemutatkozásra kemény ellenfelet kapott a PBÜSE csapatában s nem lesz váratlan, ha mindjárt az első meccsen 2—3 gólos vereséget szenved. Ez azonban korántsem olyan biztos, mint azt a papírforma mutatja, hisz régen játszott egymással a két csapat.

latja, hisz régen játszott egymással a két csapat.

A SSE, mint tavasszal, most ismét Perecesen játsza az első bajnoki mérkőzését. Aggodalommal nézünk e mérkőzés elé, mert élénken emlékeztünkben él a váratlan csufos 9:3-as tavaszi vereség. Nagyban csökken a SSE bajnoki esélye, ha ezt a mérkőzést elveszítené.

SBTC—HAC 4:1 (1:1)

Bíró: Takács.

4 órakor, rekkenő melegben kezdődik a mérkőzés. A helyi bíró megjelene a BTE elleni két mérkőzés kellemtelen perceit juttatja eszünkbe, hála Istennek azonban ma olyasmittel mentes volt a mérkőzés. Az SBTC iránti némi elfogultságot talán csak a vérbeli HAC-isták vették észre. (Azok pedig kevesen voltak.) Az SBTC kezdi a játékot, de a HAC lendül támadásba és fölénybe is kerül. A hőség hatása meglátszik mindkét csapat, de különösen az SBTC-játékán. A 10. percben a HAC szép támadást vezet, a balszélső lövését Gécz-i csak kiütni tudja, amit a szemfüles jobbösszekötő, Horváth belő. 0:1. A 12. p. Petre egy 16 m.-es szabadrugást lő kapu fölé. Unalmas, széteső, lélek nélküli játék folyik. A 15. p. Walkampf szökteti Takács III.-at, ki közelről bevágja a labdát 1:1. Most már elevenebb a játék. A 18. p. Stürbicz hagy ki egy óriási helyzetet. Lassan némi SBTC fölény alakul ki, a csatárok azonban nagyon gölképtelenek, különösen Petre.

A II. félidőben valamivel szebb a játék. Az SBTC kezd magához térni, érezhető fölénybe kerül s ez gólokban is kifejeződik. A 17. p. Stürbicz beadást Walkampf laposan belövi. 2:1. A 22. p. ismét Takács III. eredményes. Szép lövése a balsarokban köt ki. 3:1. A 32. percben Hercegh kiugrasztja Stürbicet, Stürbic beadja a labdát Takács III.-nak, kinek lövése a felső kapufát találja. A kipattanó labdát Walkampf laposan behelyezi. 4:1. SBTC fölényjében ér véget a mérkőzés.

Az SBTC nem szerepelt kielégítően ezen a mérkőzésen. Akiknek csak az eredmény fontos, azok megvoltak elégedve akik azonban szép játékot is akartak látni, azok csalódottan hagyták el a pályát. Az imponáló eredmény pedig nem az SBTC jó. hanem e HAC gyenge játékának köszönhető. Különösen az I. félidőben volt szánalmas a játék. Mintha az elbizakodottság jelei is mutatkoznának a csapatban... Pedig az még korán van! A csatársorból hiányzott a kellő összjáték. Egyénileg Takács III. volt a legjobb, kár, hogy mellette Stürbicnek ma sehogy sem ment a játék. Walkampf és Morovnyán elfogadhatót nyújtott, Petre azonban elmaradt rendes formájától. A halvesorban Takács IV. nem volt a megszokott biztos half. Különösen az elején sokat hibázott. Hercegh sokszor fedezetlenül hagyta a veszélyes hatvani balszélsőt. Szerencse, hogy a biztos lábú Szabó volt mögötte. Vágó sokszor nem nézi, hogy hova adja a labdát, Gécz-i kevés feladattal jól végezte.

SPAC—SBTC B. 1:0 (0:0)

PBÜSE B.—BASE 1:1 (1:0) Baglyas.

PBÜSE—GYAK 3:1 (1:1)

Augusztus 28-án a PBÜSE Gyöngyösön a GYAK ellen játszott barátságos mérkőzést. Eredmény 3:1 (1:1) a PBÜSE-járára. A komplett felálló PBÜSE könnyen győz, Ossik 2 és Huszár góljaival, a szezoneleji formát játszó GYAK ellen. Jók a PBÜSE-ből Kaszti, Ossik, Markovich, a GYAK-ból Halmai és a góllövő Popellár.

Szlavkovszky bíró a mérkőzést jól vezette.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

3 Sz. 4 V.

LILIOM
Molnár Ferenc világ-hírű színműve.

Kieg: Vigjátékok.

7 Sz. 8 Cs.

Nyugati vándorok.
Német hangosfilm.

Kiegészítésül:
Vigjátékok.

10 Sz. 11 V.

Jön! Jön!
BEN-HUR
Hangos filmváltozatban.

Kezdet: szordán, csütörtökön és szombaton este fél 9 vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 órakor.